

Interreg

Co-funded by
the European Union

NEXT Black Sea Basin

BSB00450, SEEDGUARD: Seed Guardians for Biodiversity, Agrobiodiversity, Ecosystem Services and Climate Adaptation

Activitate 1.6 Recomandări de politici

Asociația Global Project a coordonat activitățile implementate în România în cadrul proiectului SeedGuard, BSB 00450, accentul fiind pus pe conservarea și promovarea semințelor de legume tradiționale, consolidarea agrobiodiversității și sprijinirea sistemelor alimentare durabile prin înființarea de Colecții Comunitare de Semințe (CSC) și activități de consolidare a capacităților fermierilor.

Sud-estul României este una dintre principalele regiuni de cultivare a legumelor din țară, găzduind tradiții horticole puternice (în special Buzău și Matca). Cu toate acestea, sustenabilitatea sistemelor tradiționale de semințe este sub presiune din cauza dependenței de hibridii importați, a constrângerilor de reglementare și a pierderii soiurilor locale. Fermierii combină soiurile hibride comerciale cu soiurile locale mai vechi, dar producția și accesul la semințe tradiționale rămân fragile din cauza constrângerilor pieței și a politicilor.

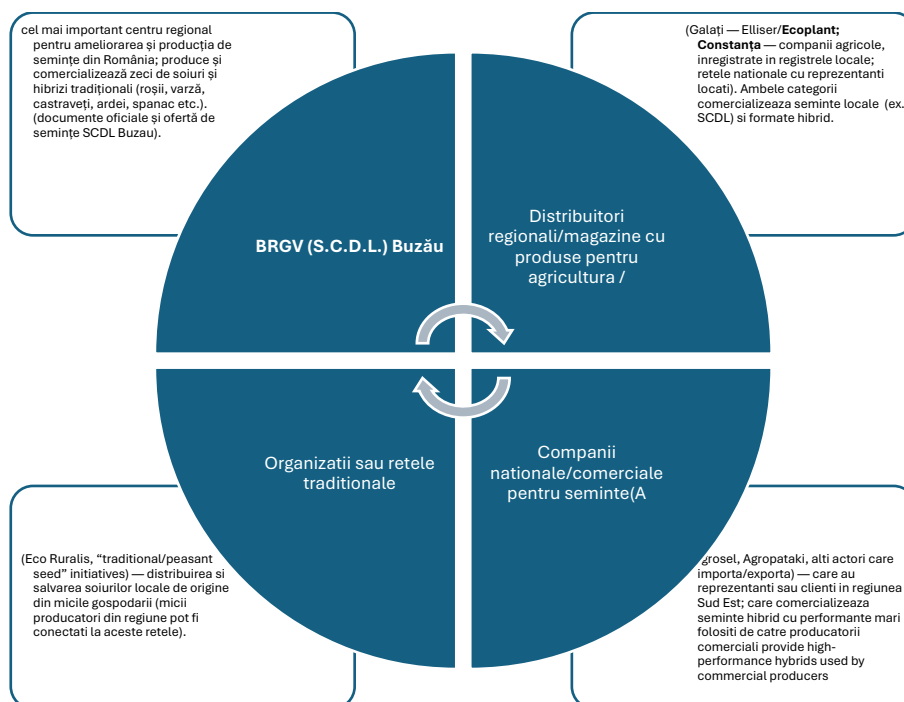
Asigurarea accesului la semințe de calitate, adaptate local, este esențială pentru o agricultură rezistentă și durabilă.

I. Fermierii locali și producția tradițională de semințe (Fermierii/producătorii locali contactați: ce tipuri de semințe de legume produc și unde; numele și istoricul soiurilor de semințe)

În contextul proiectului SeedGuard, am cartografiat amplasarea geografică a părților interesate din Regiunea Sud-Est, după cum urmează:

- Buzău — centrul de greutate pentru semințele „românești” (SCDL Buzău: roșii, varză, ardei, castraveți, spanac etc.). Prin urmare, de aici provin multe soiuri cu denumirea „Buzău...”.
- Galați / Brăila — distribuție și comerț cu amănuntul (magazine agricole, mici producători care achiziționează semințe profesionale; companii locale care vând semințe pentru sere și câmpuri).
- Constanța / Tulcea (Dobrogea) — mix de producție legumicolă (ferme comerciale) și furnizori / cooperative locale; unele cooperative locale produc semințe de leguminoase sau semințe multiplicare pentru plante cerealiere/oleaginoase.
- Ialomița, Vrancea — fermierii și distribuitorii locali preiau semințe din portofoliile naționale sau regionale; Rețelele de semințe țărănești pot conserva soiurile locale. (practici distribuite, nu un singur producător masiv)

Actorii implicați sunt, ținând cont de domeniile de intervenție:

Tipurile de semințe de legume produse/vândute în mod obișnuit în sud-estul României includ:

- **Roșii** — mari: de câmp și nedeterminate; roșii cherry.
- **Ardei grași** (inclusiv hibrizi F1 și soiuri locale).
- **Castraveți** (de seră și de câmp).
- **Varză** (inclusiv „varză de Buzău”) și alte crucifere (conopidă, broccoli).
- **Ceapă** (semințe pentru răsaduri și culturi la scară mică).

- **Morcovi, păstârnac, țelină** (semințe pentru culturi rădăcinoase).
- **Fasole (porumb de câmp/porumb)** — inclusiv boabe pentru depozitare/uscare și pentru consum.
- **Pepeni, dovlecei, vinete, salată verde, spanac, buruieni aromatice.**

Multe dintre aceste semințe sunt fie produse ca semințe certificate de centre precum SCDL Buzău, fie distribuite ca semințe comerciale importate prin magazine agricole locale.

Câteva specii cu un specific aparte sunt :

- **„Roșii „Buzău 22”, „Buzău 1600”, „Buzău 47”** care reprezintă soiuri tradiționale / create sau omologate de stațiunea Buzău; destinate cultivării în câmp sau seră, apreciate pentru gustul lor „de modă veche” și adaptarea la condițiile locale. (se vând în ambalaje comerciale în magazinele agricole). Sunt rezultatul programului de ameliorare SCDL, care de-a lungul deceniilor a omologat numeroase soiuri pur românești.
- **Roșii cherry: „Sonia de Buzău”, „Ema de Buzău”, „Coralina”** — soiuri de tip cherry dezvoltate în Buzău (de exemplu, „Ema de Buzău” listată ca soi nou). Acestea reflectă orientarea recentă a stațiunii către roșii de calitate pentru consumul local și piața mică.
- **„Varza Buzoiană (Varza de Toamnă / Varza Buzoiana de Toamnă)”** — varză locală omologată / conservată în portofoliul SCDL, utilizată în mod tradițional în jurul Buzăului.
- **Fiber/pepperoni: precum „Splendens”, „Arum” sau pepperoni local**

- **Hibrizi comerciali** (ex: „Moldovița F1” etc.) — nu toate soiurile vândute în magazine provin din cercetări locale; mulți hibrizi prezentați pe piață provin de la companii comerciale (naționale/internaționale) și sunt importați sau multiplicați local. (exemplu la vânzare pe platforme comerciale)

Producători/distribuitori/vânzători de soiuri tradiționale de semințe

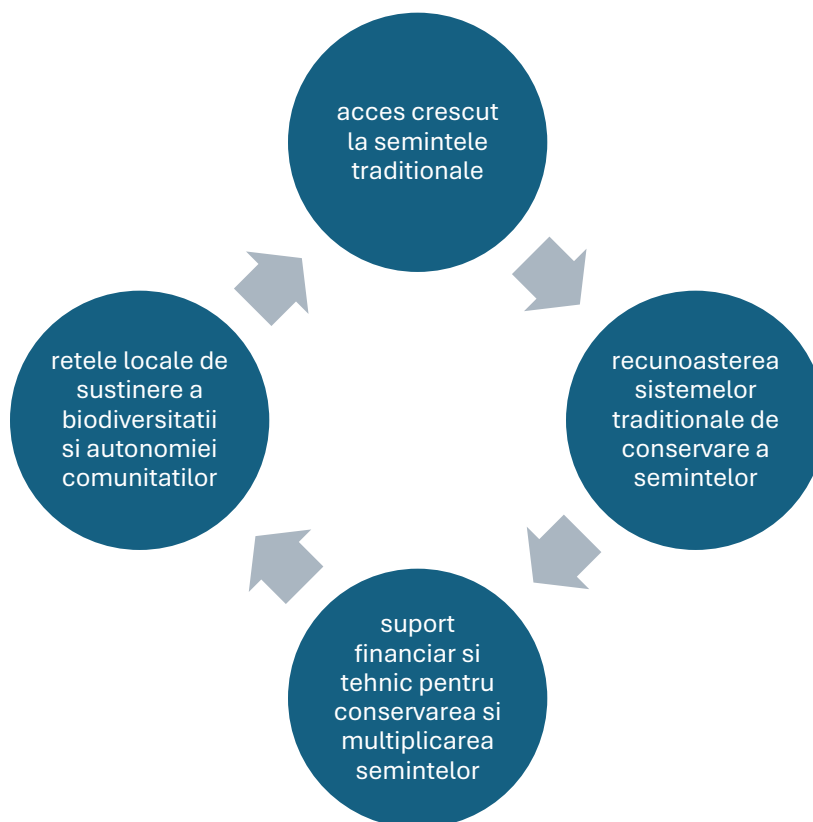
Denumire	Locatie/ Zona deservita	Tipul de serviciu (producator Distribuitor/ Vanzator traditional de semințe)
SCDL Buzău (Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Legumicultură Buzău) https://scdlbuzau.ro	Buzău	Cercetare + producție de soiuri românești și tradiționale; principala sursă pentru multe soiuri locale de semințe.
Agrosel www.agrosel.ro	Nivel national, cu desfacere in Regiunea Sud Est	Produce și comercializează numeroase soiuri de semințe de legume; lider în România în domeniul semințelor microambalate.

Denumire	Locatie/ Zona deservita	Tipul de serviciu (producator Distribuitor/ Vanzator traditional de seminte
Hektar Seeds S.R.L. (derivă Agrosel) https://www.verdon.ro/manufacturer/hektar/	Nivel national / legumicultură	Produce semințe/hibrizi de legume, adresându-se cultivatorilor profesioniști.
Marcoser SRL https://www.ingrasamintelegume.ro/contact/	Matca, Galați County	Distribuitor/vânzător de inputuri agricole, inclusiv semințe; prezență locală
Semințe Tradiționale / mici producători locali www.semintetraditionale.ro	Buzău etc.	Vindeți soiuri tradiționale de semințe (non-hibride, rase locale). De exemplu, „Vinete de Buzău”, „Buzău 4”.
Agroprod https://agro-prod.ro	Nivel national, cu desfacere inclusiv in mediul online	Vânzări de semințe din soiurile tradiționale românești cunoscute; nu întotdeauna producător de semințe de origine, dar activ în furnizare.

II.2. Provocări și nevoi identificate de fermieri (Probleme/dificultăți cu care se confruntă fermierii în furnizarea de semințe tradiționale; nevoi abordate de fermieri pentru cultivarea semințelor de legume, conservare etc.).

Fermierii din regiunea Sud-Est a României se confruntă cu bariere structurale, instituționale și de piață în accesarea și conservarea semințelor de legume tradiționale.

Nevoile lor principale sunt:

Principalele probleme și dificultăți cu care se confruntă fermierii

1. Acces limitat la semințele tradiționale

- Majoritatea soiurilor tradiționale de semințe de legume **nu sunt comercializate** pe scară largă sau sunt disponibile doar prin intermediul unor rețele mici (Eco Ruralis, burse locale).
- Fermierii raportează că **catalogele de semințe favorizează hibridii**; puține semințe tradiționale românești sau cu polenizare liberă apar în agro-magazine.
- **Regulile de certificare** (UE și naționale) îngreunează micilor fermieri vânzarea legală a soiurilor tradiționale neînregistrate.

2. Dependența de semințele hibride importate

- Lanțurile de aprovizionare cu semințe din sud-estul României **sunt dominate de distribuitori multinaționali**.
- → Fermierii se bazează pe hibridii F1 de la furnizori străini, deoarece aceștia sunt ușor disponibili și promovați de distribuitori.
- Acești hibridi **nu sunt reproductibili** de către fermieri (nu pot păstra semințele din cauza instabilității hibride), provocând **dependență anuală**.

3. Pierderea resurselor genetice locale

- Îmbătrânirea populației de fermieri și lipsa conservării organizate la nivelul fermelor duc la erodarea soiurilor tradiționale (de exemplu, roșii, ardei, ceapă locale).
- Puține programe publice de ameliorare a plantelor (în principal SCDL Buzău) poartă povara conservării germenii de legume din România.
- Micii fermieri nu au infrastructură pentru păstrarea semințelor (parcele izolate, depozitare, echipamente).

4. Distribuție fragmentată și coordonare slabă

- Nu există **o rețea centralizată** de schimb de semințe în regiune. Fermierii se bazează pe schimburi informale sau ONG-uri.
- *Cooperarea limitată* între stațiile de cercetare (SCDL Buzău), fermieri și cooperativele locale împiedică extinderea producției locale de semințe.

5. Conștientizare redusă și lacune în instruire

- Mulți mici producători **nu cunosc tehnicile de selecție și conservare** a semințelor (uscare, depozitare, testare a germinării).
- **Puține programe de extindere** abordează autonomia semințelor sau utilizarea tradițională a semințelor; instruirea se concentrează pe culturi comerciale cu consum ridicat de inputuri.

6. Bariere de reglementare și birocratice

- **Costurile certificării** semințelor sunt ridicate, iar procedurile complexe (înregistrare, testare DUS/VCS) → descurajează micii fermieri care doresc să înmulțească semințele tradiționale.
- **Lipsa recunoașterii** „soiurilor fermierilor” sau a înregistrării simplificate (deși directivele UE permit soiurile de conservare, implementarea în România este lentă).

7. Presiuni climatice și de piață

- Regiunea Sud-Est se confruntă cu **secete, salinizare și deficit de apă**, care amenință soiurile locale cu polenizare liberă care nu sunt selectate pentru stresul climatic actual.
- Soiurile tradiționale au adesea un randament mai mic, **deci sunt mai puțin competitive** din punct de vedere economic fără nișe de piață premium (de exemplu, „locale”, „organice”, „de patrimoniu”)

III. Cooperarea cu Autoritățile Centrale/Regionale, Instituțiile de Cercetare și Băncile de Gene

Proiectul SEEDGUARD a stabilit o cooperare activă cu Băncile de Semințe de Resurse Vegetale Buzău (www.brgv.ro) și filiala academică locală a Universității „Dunărea de Jos” - Facultatea de Agricultură (Brăila).

Lucrările de cooperare agricole au fost concepute luând în considerare faptul că o rețea regională de semințe multi-actori, ancorată în sectorul legumicol și susținută de inițiative comunitare, poate reconstrui autonomia semințelor din sud-estul României, poate conserva patrimoniul genetic și poate spori reziliența alimentară. Banca de Resurse Fitogenetice pentru Plante Legumicole, Floricole, Aromatice și Medicinale [BRGV] Buzău este o instituție publică de cercetare aflată în coordonarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Principala activitate a Băncii este explorarea, inventarierea, colectarea, cercetarea-dezvoltarea și conservarea resurselor fitogenetice.

IV. Practici de aprovizionare și schimb de semințe (Cum sunt aprovizionați producătorii cu semințe - le vând; unde și cum vând; fac schimb de semințe; există platforme/modalități de schimb):

Proiectarea sistemelor de semințe în sud-estul României este următoarea:

Tip	Descriere	Scara/dimensiune implicare	Sustenabilitate
Sistem comercial	Import → Distribuție → Vânzare	80–90% din totalul semințelor folosite	Autonomie redusă, randament ridicat
Cercetare/Sistem public	SCDL → fermieri (incercări, rețele)	5–10%	Sustenabilitate medie

Tip	Descriere	Scara/dimensiune implicare	Sustenabilitate
Comunitate agricola	Schimburi, economisiri, retele - Eco Ruralis n	<5%	Biodiversitate ridicata, rezilienta locala

În ceea ce privește operaționalizarea, proiectarea sistemului de însămânțare include:

Practice	Description	Actors Involved
Local re-use of farm-saved seeds	Common for tomato, pepper, and bean varieties in small gardens; limited in commercial farms due to hybrid dominance.	Smallholders, family farms
Schimburi de semințe și schimburi comunitare	Organizate ocazional de ONG-uri sau grupuri informale (de exemplu, târguri de semințe Eco Ruralis).	ONGuri, fermieri locali
Transferuri de la cercetare la fermieri	SCDL Buzău furnizează semințe de bază din soiurile românești înregistrate, iar BRGV va corela cercetările lor. BRGV va continua cercetările în zonă cu aplicabilitate pentru comunități.	SCDL Buzău, BRGV si alte cooperative
Achizitia pe piata	Majoritatea cultivatorilor profesioniști se bazează pe achizițiile anuale de semințe hibride importate.	Distributori, reteileri

Practice	Description	Actors Involved
Schimb regional	Fermierii fac schimb de semințe tradiționale între județe (Buzău–Brăila–Galați).	Rețele fermieri

Recomandări pentru consolidarea sistemelor de semințe:

Politică și instituțională

- Implementarea unei înregistrări simplificate pentru soiurile de conservare în temeiul Directivei UE 2008/62/CE.
- Sprijinirea caselor comunitare de semințe (Buzău, Galați, Tulcea) în cadrul Strategiei Naționale pentru Biodiversitate.
- Crearea unui grup de lucru public-ONG privind politica tradițională în domeniul semințelor (MADR, SCDL, Eco Ruralis).

Economic și tehnic

- Finanțarea multiplicării locale a semințelor prin intermediul eco-schemelor PAC.
- Acordarea de micro-granturi pentru infrastructura de conservare a semințelor de către fermieri (uscătoare, depozitare).
- Stimularea lanțurilor valorice scurte pentru produsele cultivate din semințe tradiționale.

Consolidarea cunoștințelor și a capacităților

- Introducerea unor programe de studiu privind conservarea semințelor în școlile agricole.
- Organizarea de ateliere de formare pentru membrii cooperativelor privind producția de semințe.
- Consolidarea parteneriatelor de ameliorare participativă între cercetare și fermieri
- Înființarea de CSC-uri

Initiative	Descriere	Rezultate
SCDL Buzău și ameliorare conservarea germoplasmei	Menține peste 200 de genotipuri de legume; dezvoltă noi soiuri românești cu polenizare liberă.	Sursă locală de semințe adaptate; interes sporit din partea fermierilor.
Eco Ruralis “Semințe Libere” retea	Distribuie semințe tradiționale și promovează conservarea semințelor.	Reconstruirea culturii schimburilor de produse agricole.
BRGV	Cercetare privind explorarea, inventarierea, colectarea, cercetare-dezvoltarea și conservarea resurselor fitogenetice	Cercetare pentru comunitate

Initiative	Descriere	Rezultate
Matca cooperative pilot	Colaborare cu distribuitorii pentru testarea hibridelor/polenizării deschise în paralel.	Dovezi privind randamentul și adaptabilitatea.
Targuri locale (Buzău, Focșani)	Schimb de semințe locale, educație privind suveranitatea semințelor.	Conștientizarea publicului, conservarea biodiversității.

The document is prepared by Association Global Project in the frame of BSB00450 SEEDGUARD: Seed Guardians for Biodiversity, Agrobiodiversity, Ecosystem Services and Climate Adaptation

The responsibility for the content of this material is that of the author. The content of this material does not necessarily represent the official position of the European Union. Reproduction is authorized, provided the source is acknowledged, and any changes are indicated.

